

EKSAMEN. Ikke-vestlige efterkommere er ikke just en homogen gruppe, viser Danmarks Statistiks nye udgivelse om indvandrere. Vietnamesiske efterkommere får eksempelvis højere karakterer end drenge og piger med dansk oprindelse. Arkivfoto: Janus Engel

Nedtur. Efterkommere får lavere karakterer

I dag udkommer den nye årsrapport 'Indvandrere i Danmark 2014'. Rapporten viser for første gang karakterforskelle mellem efterkommergrupperne.

ANALYSE

Drenge og piger med dansk oprindelse får markant højere karakterer ved folkeskolens afgangsprøve end ikke-vestlige efterkommere. Det viser tal fra Danmarks Statistiks årsrapport 'Indvandrere i Danmark 2014',

THOMAS KLINTEFELT

hvor der i årets udgave er et særligt afsnit om karakterer i grundskolen. Opgørelsen er baseret på de seneste fem skoleår og omfatter karakterer i de bundne prøvfag - dvs. dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi. Selv om de ikke-vestlige efterkommerpiger får højere karakterer end efterkommerdrengene, ligger de lige så langt bagefter som drengene, når der

sammenlignes med personer med dansk oprindelse. Efterkommerpigernes gennemsnit på 5,4 er således 1,6 karakter lavere end gennemsnittet for piger med dansk oprindelse, mens efterkommerdrengene med et gennemsnit på 5,0 ligger 1,4 karakter under gennemsnittet for drenge med dansk oprindelse.

I LØBET AF DE næste 20 år vil der komme næsten 100.000 flere ikke-vestlige efterkommere i den erhvervsaktive aldersgruppe, der her defineres som 16-64-årige. Til sammenligning vil antallet af personer med dansk oprindelse i løbet af samme tidsrum falde med 300.000. Det viser tal fra Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning.

En succesfuld integration af de ikke-vestlige efterkommere på arbejdsmarkedet er derfor af stor betydning for velfærdsstatens fremtidige finansieringsgrundlag. På den baggrund bør de ikke-vestlige efterkommeres lave karakterer give anledning til bekymring.

Karakterforskellene mellem de ikke-vestlige efterkommere og personer med dansk oprindelse er størst i de matematiske fag og dansk læsning. I matematisk problemløsning var karaktergennemsnittene henholdsvis 1,9 og 2,0 højere for drenge og piger med dansk oprindelse sammenlignet med de ikke-vestlige efter-

kommere. I matematiske færdigheder lå de ikke-vestlige efterkommeres karaktergennemsnit for begge køn 1,7 karakter lavere sammenlignet med drenge og piger med dansk oprindelse.

De to prøver i matematik er også kendetegnet ved, at drenge i gennemsnit får højere karakterer end piger. I alle øvrige fag er det omvendt. Mens drengene samlet set ligger omkring en halv karakter lavere end pigerne, er karaktergennemsnittet 0,7 højere i matematiske færdigheder for drengene både blandt personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere.

Både for piger og drenge er det i engelsk, mundtlig, at man finder den laveste karakterforskel. Her ligger efterkommerdrengene 1,1 efter drenge med dansk oprindelse, mens forskellen er 0,8 blandt pigerne.

DE IKKE-VESTLIGE efterkommere er langt fra nogen homogen gruppe, og det viser sig, at der er store forskelle, når man opdeler de ikke-vestlige efterkommere på enkelte oprindelseslande.

Både blandt drenge og piger klarer vietnamesiske efterkommere sig klart bedst med karaktergennemsnit, som

Karaktergennemsnit i bundne prøvfag ved folkeskolens afgangsprøve

Drenge	Piger
Vietnam	7,1
Dansk oprindelse	7,0
Sri Lanka	6,3
Iran	6,6
Bosnien-Hercegovina	6,2
Irak	5,8
Pakistan	5,5
Syrien	5,4
Jugoslavien	5,3
Marokko	5,1
Somalia	4,9
Tyrkiet	4,7
Libanon	4,6

Talskilde: pr. 1. januar 2009-2013

Kilde: Danmarks Statistik - 14681

endda ligger højere end for personer med dansk oprindelse.

For begge køn ligger de vietnamesiske efterkommeres karakterer i gennemsnit 0,2 højere end for drenge og piger med dansk oprindelse.

BLANDT DE 12 oprindelseslande, der er set på, er det kun de vietnamesiske efterkommere, som har højere gennemsnit end personer med dansk oprindelse. Efterkommere med oprindelse i Sri Lanka ligger dog også tæt på med karaktergennemsnit, der er henholdsvis 0,2 og 0,1 karakterer lavere end gennemsnittene for drenge og piger med dansk oprindelse. Herefter følger iranske efterkommere med karaktergennemsnit, der ligger 0,3 karakterer lavere blandt drengene og 0,4 lavere blandt pigerne.

Både blandt drenge og piger er det efterkommere med oprindelse i Tyrkiet og Libanon, som har de laveste karakterer. For drengene var gennemsnittet 4,3 for de tyrkiske efterkommere og 4,2 for de libanesiske efterkommere. Det er niveauet, som ligger 2,2 og 2,1 under gennemsnittet for drenge med dansk oprindelse. Blandt pigerne er det de tyrkiske efterkommere, som ligger lavest med et gennemsnit, som er 2,4 karakterer under niveauet for piger med dansk oprindelse. For de libanesiske efterkommerpiger er

forskellen op til piger med dansk oprindelse på 2,3 karakterer. De samlede gennemsnit for alle ikke-vestlige efterkommere bliver trukket kraftigt nedad af de tyrkiske og libanesiske efterkommere, som ud over at være grupperne med de laveste karakterer også er de to grupper, som antalmæssigt fylder klart mest.

DE IKKE-VESTLIGE efterkommere udgjorde i år 7 pct. af årgangen, der afsluttede grundskolen. Det svarer til næsten 5.000 personer. For 20 år siden var der kun omkring 1.000 ikke-vestlige efterkommere på en årgang, der forlod grundskolen. Deres antal er altså blevet femdoblet på en 20-årig periode og har aldrig været højere end i øjeblikket. Ifølge Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning vil den stigende tendens fortsætte nogle år endnu, hvorefter tallet vil stagnere og falde svagt.

At de ikke-vestlige efterkommere klarer sig så markant dårligere end drenge og piger med dansk oprindelse ved folkeskolens afgangsprøve, er med andre ord et problem, hvis samfundsmæssige betydning aldrig har været større, end det er nu.

analyse@pol.dk

Thomas Klintefelt, cheff konsulent i Danmarks Statistik.